

آخیا کدام شخصیتها ازدواج ممنوع است؟

یک مشاور خانواده محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های ازدواج با افراد دارای اختلالات شخصیتی مختلف را تشریح کرد.

ISNA PHOTO
Kima No.

یک مشاور خانواده محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های ازدواج با افراد دارای اختلالات شخصیتی مختلف را تشریح کرد. زهرا السادات پورسید آقایی در گفت و گو با ایسنا، با بیان اینکه یکی از موارد بسیار حائز اهمیت در ازدواج تناسب تیپ‌های شخصیتی زوجین است، اظهار کرد: زمانی که از تیپ‌های شخصیت‌سختن به میان می‌آید، در واقع از نقشه جغرافیای درونی، نوع واکنش‌ها و رفتارهای بیرونی فرد صحبت می‌شود. نوع ادراک، احساس و رفتار مخصوص هر تیپ شخصیتی متفاوت است و از همین رو براساس تیپ‌های شخصیتی می‌توان چگونگی کنش و واکنش فرد، حل مسائل و میزان سازگاری و سایر مسائل پیش‌بینی شود.

وی با تأکید بر اینکه شخصیت، تأثیرات پایداری بر کیفیت روابط زناشویی دارد که برخی از ویژگی‌های شخصیتی می‌توانند عامل تشدیدکننده تنش‌ها و تعارضات میان زوجین باشند، گفت: ممکن است تعارضات به بزرگترین عامل تهدیدکننده تداوم روابط زوجین تبدیل شود.

این استاد دانشگاه با اشاره به اینکه انواع متفاوتی از تیپ‌های شخصیتی وجود دارد که برخی از آنها برای ازدواج تناسب بیشتری با یکدیگر دارند، یادآور شد: در مقابل تیپ‌های هنجار شخصیتی متفاوت، اختلالات شخصیتی متفاوتی نیز وجود دارند. اختلالات شخصیتی یعنی صفات شخصیتی افراد، انعطاف‌ناپذیر و ناسازگار است به طوری که موجب اختلال قابل ملاحظه ذهنی فرد خواهد شد. به همین دلیل در مشاوره ازدواج حتماً باید اختلالات شخصیتی طرفین مورد بررسی قرار گیرد.

به گفته پورسید آقایی، به طور کلی اختلالات شخصیتی به سه گروه تقسیم می‌شود که اختلالات شخصیتی گروه اول نیز شامل سه نوع اختلال شخصیت پارانویید، اختلال شخصیت اسکیزوتایپی و اختلال شخصیت اسکیزوئید است و ازدواج با گروه اول جز ممنوعیت‌هاست؛ به عبارتی اگر در مشاوره مشخص شود که یکی از طرفین ازدواج، مبتلا به یکی از اختلالات شخصیتی این گروه هستند، ممنوعیت این ازدواج به آنها توصیه می‌شود.

این استاد دانشگاه با اشاره به اختلال شخصیت پارانویید توضیح داد: افراد دارای اختلالات شخصیت پارانویید، الگویی از بی‌اعتمادی و سوءظن فراگیر نسبت به دیگران را دارند که سبب می‌شود فرد تمام انگیزه‌های دیگران را بدخواهانه تعبیر کند. این اختلال معمولاً در بزرگسالی افراد شکل می‌گیرد و نمایان می‌شود.

وی در ادامه به اختلال شخصیت اسکیزوتایپی اشاره کرد و گفت: افراد دارای این اختلال نیز الگوی فراگیر کاستی‌های اجتماعی و میان‌فردی را دارند که افزون بر تعریف‌های شناختی و ادراکی، ناراحتی شدید یا کاهش توانایی در برقراری روابط صمیمانه نیز در آنها وجود دارد؛ این اختلال نیز از اوایل بزرگسالی آغاز می‌شود. این دسته از افراد نیز مانند افراد دارای اختلال پارانویید خصوصیاتمانند بدبینی، روابط عاطفی سرد و انزوا و گوشه‌گیری، تفکرات عجیب جادویی و تجربه‌های ادراکی غیرمعمول و انحراف را دارند.

این مشاور خانواده در ادامه به سومین شخصیت اختلال زیرمجموعه گروه اول تحت عنوان اختلال شخصیت اسکیزوئید اشاره و بیان کرد: ویژگی اصلی این اختلال وجود الگوی کناره‌جویی از روابط اجتماعی و محدود بودن دامنه تظاهرات هیجانی در موقعیت‌های بین‌فردی در فرد است. این الگو نیز در اوایل بزرگسالی شکل می‌گیرد و افراد مبتلا به این اختلال، مشابه به دو گروه اختلال شخصیت اسکیزوتایپی و پارانویید هستند با این تفاوت که افکار بدبینانه در آنها کمتر است. در واقع این دسته از افراد به چهره سنگی معروفند و به هیچ وجه توانایی لذت بردن از زندگی را ندارند.

این مشاور خانواده با اشاره به گروه دوم از اختلال شخصیت که به آنها خوشه‌ب گفته می‌شود، افزود: اختلال شخصیت مرزی نیز در گروه دوم اختلالات شخصیتی قرار دارند که ویژگی اصلی آنها نیز، الگوی فراگیر از بی‌ثباتی در روابط بین‌فردی، خودانگاره و عواطف در این افراد است. به همراه تکانش‌گری آشکاری که در اوایل بزرگسالی آغاز می‌شود و در زمینه‌های مختلف به چشم می‌خورد، این افراد چرخش‌های ناگهانی در خلق و تفکرات و رفتار و روابط بین‌فردی را نیز تجربه می‌کنند.

وی به اختلال شخصیت ضد اجتماعی که جز ممنوعیت‌های ازدواج نیز عنوان می‌شود اشاره کرد و افزود: در این دسته از اختلالات نیز الگوی فراگیر بی‌اعتمادی و تجاوز به حقوق دیگران وجود دارد. این اختلال از نوجوانی شکل می‌گیرد و تا اوایل بزرگسالی ادامه پیدا می‌کند. این افراد تکانشی هستند و حقوق دیگران را زیر پا می‌گذارند و کتک‌کاری و احتمال قتل در آنها وجود دارد.

به گفته وی، علاوه بر برخی اختلالات شخصیت، برخی اختلالات روان‌پریشی مانند اسکیزوفرنی، اسکیزوافکتیو و اختلالات هذیان‌بدلی یا هذیان‌گزند و آسیب نیز از ممنوعیت‌های ازدواج است.

این استاد دانشگاه با بیان اینکه سایر اختلالات شخصیت جز ممنوعیت‌های ازدواج نیستند بلکه جز محدودیت‌های ازدواج هستند، یادآور شد: به طور مثال اختلال شخصیت خودشیفته و اختلال شخصیت‌نمایشی، وسواسی - جبری و منفعل - مهاجم نیز اختلال شخصیتی هستند که ازدواج با آنها ممنوع نیست، بلکه جز محدودیت‌های ازدواج به شمار می‌روند، به طوری که باید در مرحله مشاوره پیش از ازدواج تشخیص داده شوند و سپس فرایند درمان شخص جهت آمادگی او برای ازدواج شروع شود. این

نکته مورد اهمیت است که همسر آینده فرد نیز باید از مشکلاتی که ممکن است با آن مواجه شود، آگاه باشد. پورسیدآفابی ادامه داد: یکی از محدودیت های ازدواج، اختلال دو قطبی است که فرد دو دوره شیدایی و افسردگی را می گذراند؛ ازدواج با افرادی که دارای این نوع اختلال هستند محدودیت دارد. به این معنی که می شود با افراد دچار اختلال دو قطبی ازدواج کرد اما دارای شرایطی است؛ در ابتدا روانپزشک باید شدت بیماری و عود بیماری فرد را طی سال بررسی کند. از آنجایی که این اختلال با مصرف دارو قابل درمان است و احتمال بهبودی وجود دارد، احتمال آنکه بتوان ازدواج مناسبی داشت وجود دارد، مشروط بر اینکه همسر وی حتما باید از بیماری او آگاه باشد و بداند که احتمال انتقال این بیماری به فرزند نیز وجود دارد. همچنین آگاه باشد که علائم بازگشت به بیماری و دوره های عود آن چگونه است.

وی تاکید کرد که پنهان کاری برای فرد مبتلا به این بیماری موجب اضطراب و تشدید بیماری فرد خواهد شد. این مشاور خانواده معتقد است که ممنوعیت ها و محدودیت هایی برای ازدواج با افراد دارای اختلال شخصیت وجود دارد. دسته ای از اختلالات شخصیت گروه اول و برخی از اختلالات شخصیت گروه دوم که پیشتر مطرح شد، جزو ممنوعیت ها و ما بقی آنها جزو محدودیت ها هستند.

این استاد دانشگاه درباره نحوه تشخیص اختلالات شخصیت در پیش ازدواج گفت: اختلالات شخصیت در مشاوره ازدواج با مصاحبه های دقیق روانشناس و مشاوره ازدواج و با انجام تست ها قابل تشخیص است. از همین رو بحث مشاوره ازدواج جزء ضروریات و واجبات است. همانطور که تست های ژنتیک و آزمایش های خون قبل از ازدواج ضروری و واجب شمرده می شوند، مشاوره ازدواج نیز واجب است.

وی تاکید کرد: ممنوعیتها و محدودیتهای روانپزشکی در ازدواج شامل ۱۰ تا ۲۰ درصد افراد جامعه است و امر فراگیری در جامعه محسوب نمی شود.